

ELANIKE HINNANGUD TERVISELE JA ARSTIABILE 2013

SAAR
POLI

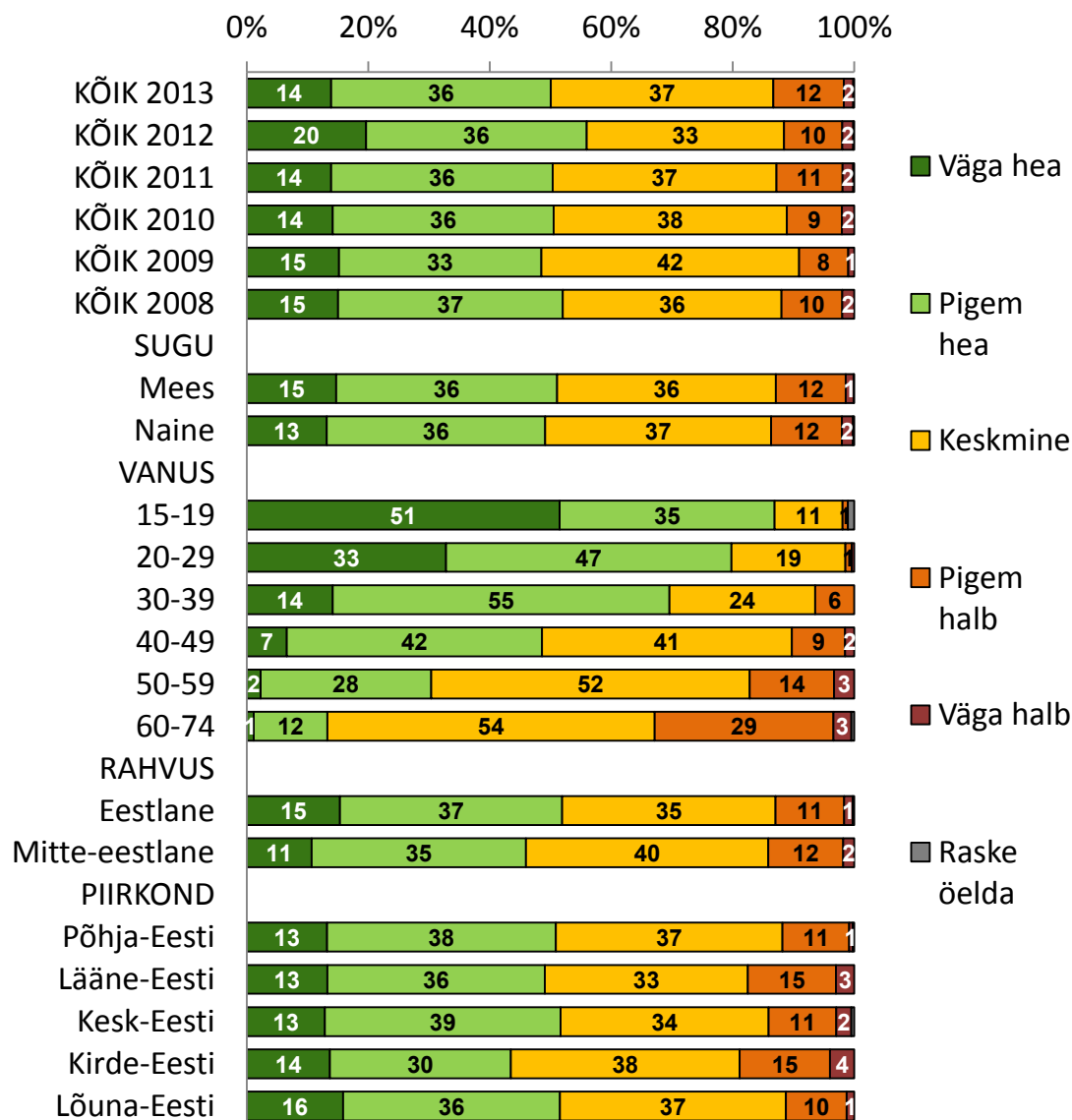
19.02.2014

UURINGU TAUST

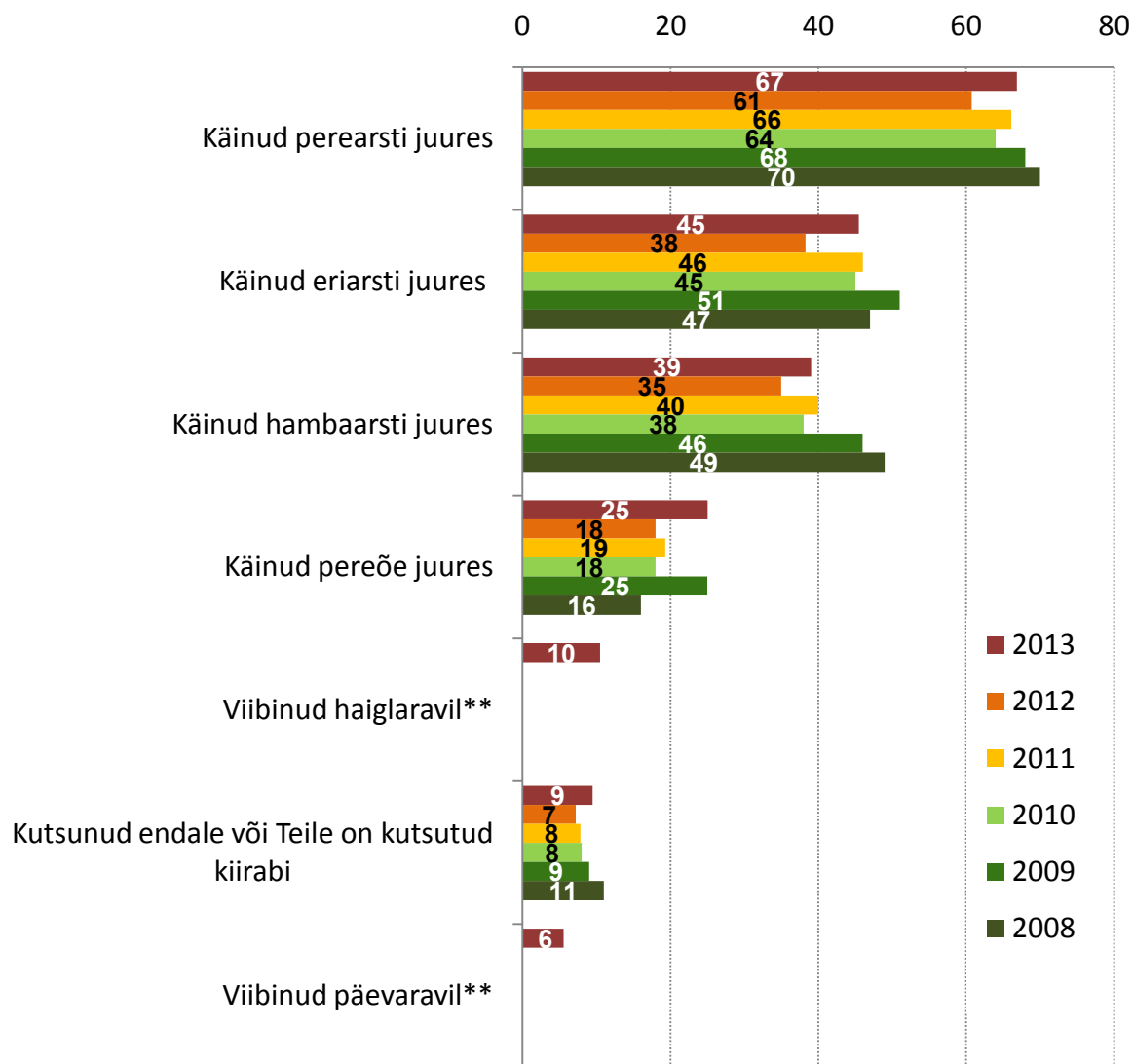
- **Eesmärk:** saada ülevaade elanike hinnangutest oma tervisele, Eestis pakutavale arstiabile ning teistele tervishoiuga seotud valdkondadele ning samuti vaadelda pikemaajalisi trende.
- **Metoodika:**
 - Sihtgrupp: Eesti elanikud vanuses 15-74 aastat
 - Küsitlusmeetod: silmast silma intervjuud
 - Vastajate valiku meetod: proportsionaalne juhuvalim
 - Vastanute arv: 1501
 - Küsitlusaeg: 9. november – 1. detsember 2013
- **Uuringu tellija:** Haigekassa, Sotsiaalministeerium
- **Uuringu läbiviija:** Saar Poll OÜ
- **Võrdlusandmed:** perioodil 2008-2012 läbi viidud samalaadsed uuringud
- Uuringutulemistele võrdlemisel aastate lõikes tuleb silmas pidada, et 2012. aastal oli valimi koostamise ning andmete kaalumise metoodika erinev käesoleva aasta uuringus kasutatust. Kuivõrd valimi koostamine ning kaalude rakendamine mõjutavad suuresti uuringu tulemusi, võib erinev metoodika põhjustada erinevusi võrreldavate aastate tulemustes.

Hinnangud oma tervislikule seisundile

- 15-74-aastasest elanikkonnast **pool hindab oma tervist heaks**, 13% aga halvaks. Hinnang on olnud aastate jooksul stabiilne, suuri muutusi ei ole toimunud.
- Tugev seos vanuse ja tervisehinnangu vahel.
- Pikaajalisi kroonilisi haigusi või terviseprobleeme esineb 42% elanikest.
- Pikaajalist haigust põdevatest inimestest 82% leiab, et see terviseprobleem piirab nende igapäevaelu (sh 34% olulisel määral).

Erinevate meditsiiniteenuste kasutamine 12 kuu jooksul

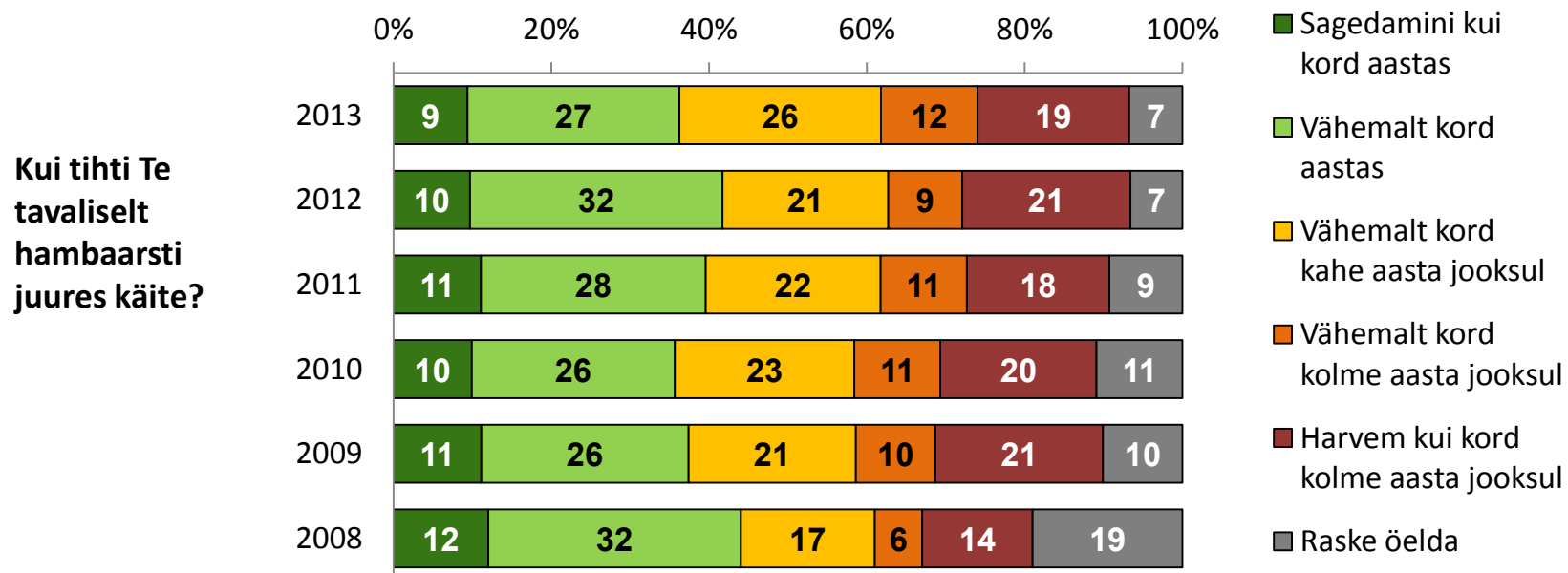
**Aastatel 2008-2012 oli kategooria üldistatud sõnastuses „Viibinud haiglas uuringutel või ravil“, seetõttu ei ole võimalik tulemusi võrrelda.

- Kõige enam on aasta jooksul külastatud perearsti.
- 19% inimestest ei ole viimase aasta jooksul ühegi uuringus kajastatud meditsiiniteenusega kokku puutunud.
- Lisaks loetletud teenustele:
- **19%** elanikest on aasta jooksul sattunud või pöördunud **erakorralise meditsiini osakonda või traumapunkti.**
- Koduõe teenust on kasutanud 1% elanikest
- Üleriigilise **perearsti nõuandetelefoni** numbrile 1220 helistamise võimalust on kasutanud 21% elanikest.

Hambaarsti külastamise sagedus

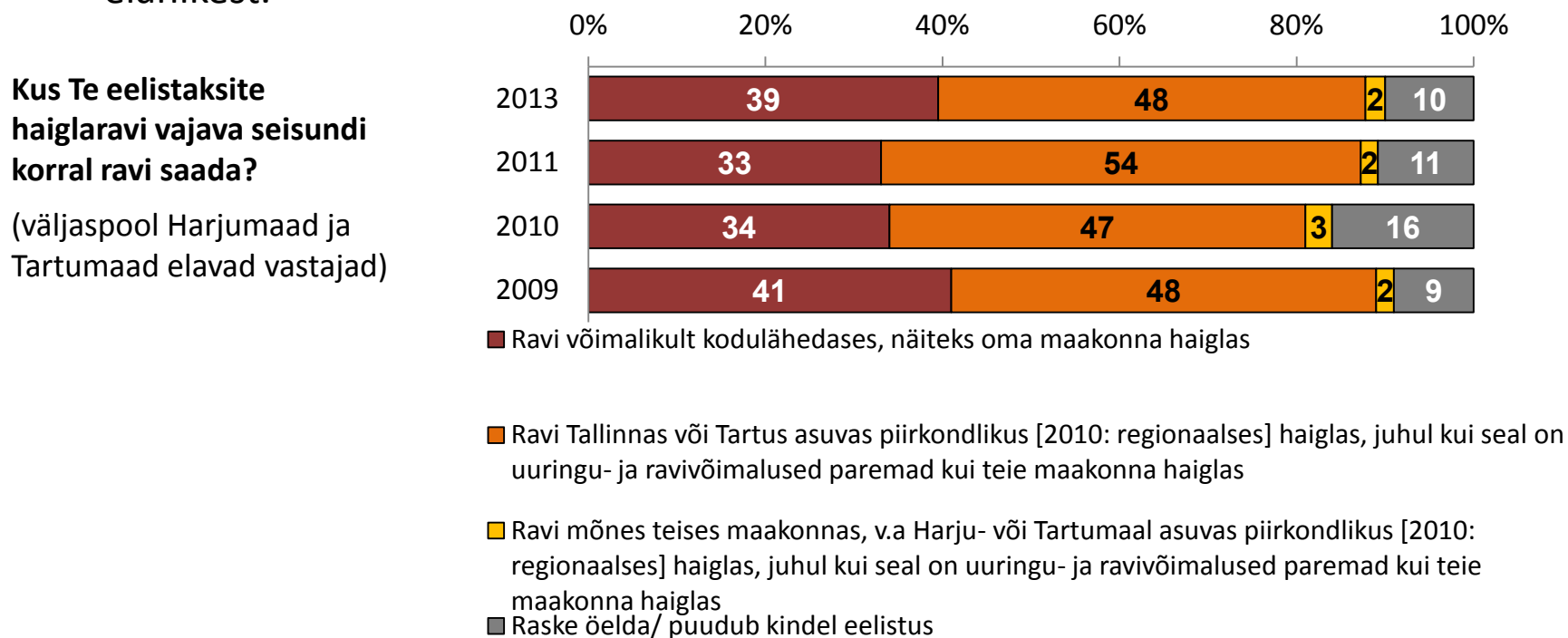
- Soovitusliku sagedusega ehk vähemalt korra aastas käib hambaarsti juures **36%** elanikest.
- Need vastajad, kes ei käi vastavalt soovitudele vähemalt üks kord aastas hambaarsti juures, toovad peamise põhjendusena välja kaebuste puudumise (47%) ning majanduslikud põhjused (41%).

Eelistused haiglaravi osas

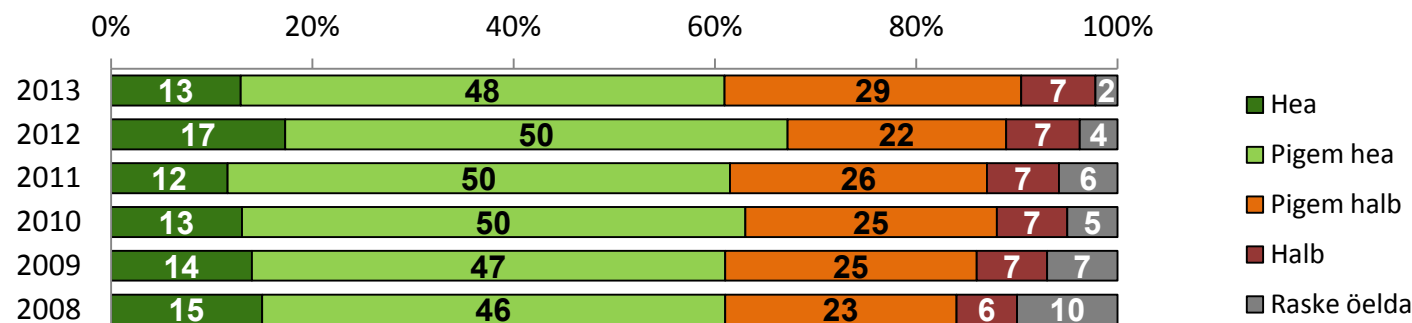
- Ligikaudu pooled (48%) väljaspool Harjumaad ja Tartumaad elavaist vastajaist eelistaksid saada ravi aga Tallinnas või Tartus asuvas **piirkondlikus haiglas**, juhul kui seal on uuringu- ja ravivõimalused paremad kui oma maakonna haiglas.
- Päevaravi eelistaks võimalusel 47% ning statsionaarset ravi 41% Eesti elanikest.

Hinnangud riiklikule tervishoiusüsteemile

- Hinnang Eesti tervishoiu korraldusele on läbi aastate olnud üldiselt stabiilne. Tänavu hindab seda heaks 61% ja halvaks 37% elanikest.

MEELDIB

- Arstiabi üldine kättesaadavus (8%)
- Digiresepti olemasolu ja mugavus (8%)
- Hoolitsev, tähelepanelik, viisakas suhtumine (7%)
- Kõrge kvalifikatsioon, kompetentsus (6%)
- Perearstisüsteem, oma perearsti olemasolu (6%)
- Uus kaasaegne tehnika, ruumid jm varustus, ehitatakse uusi haiglaid (4%)
- Tasuta arstiabi, hüvitised ja uuringud Haigekassa kulul, tervisekindlustuse olemasolu (4%)

JNE

- Miski ei meeldi (7%)
- Raske öelda (23%)

HÄIRIB

- Pikad järjekorrad, pikk ooteaeg, vastuvõtuaegadest ei peeta kinni (50%)
- Teenused tasulised, kallid (12%)
- Hoolimatu suhtumine, tähelepanematus (6%)
- Ebaprofessionaalsus, madal kvaliteet (6%)
- Arstiabi kättesaadavus halb (5%)
- Arstide vähesus (4%)
- Eriarstile keeruline pääseda (3%)

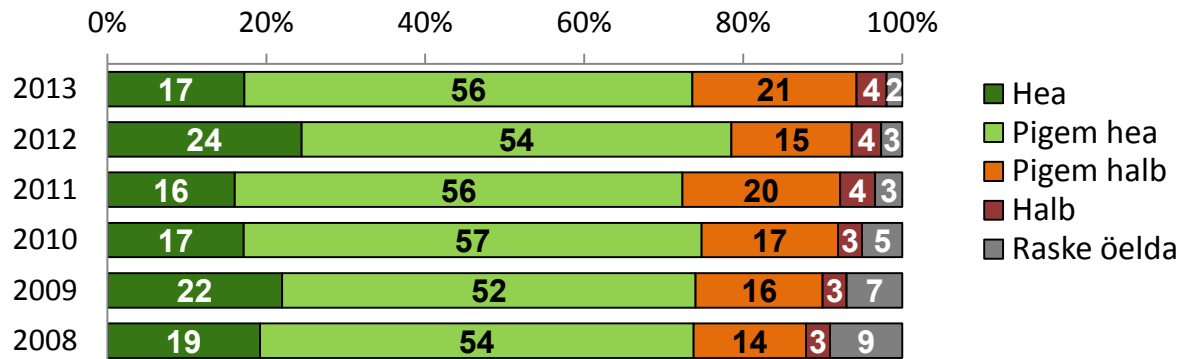
JNE

- Miski ei häiri (7%)
- Raske öelda (11%)

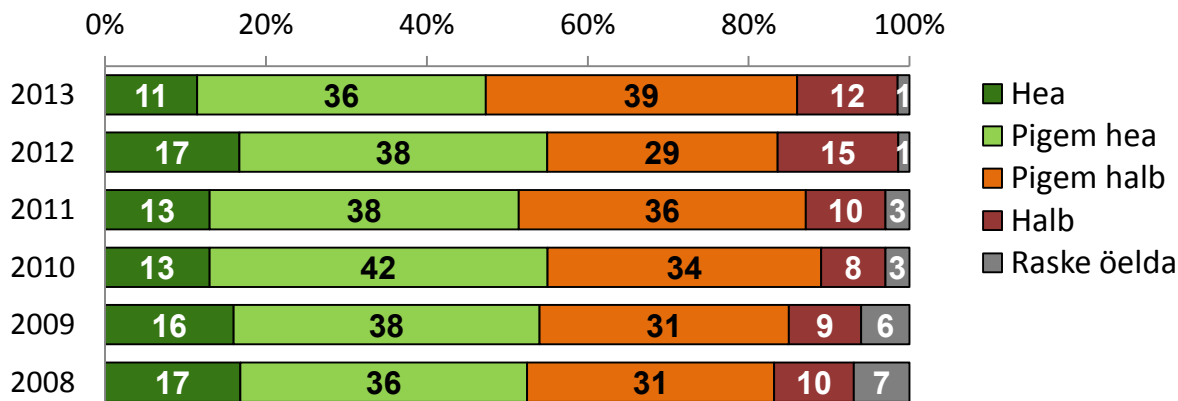
Hinnangud arstiabi kvaliteedile ja kättesaadavusele

- Praegust arstiabi **kvaliteeti** Eestis peab heaks 74% ja halvaks 24% elanikest.

- Praegust arstiabi **kättesaadavust** Eestis peab heaks 47% ja halvaks 51% elanikest.

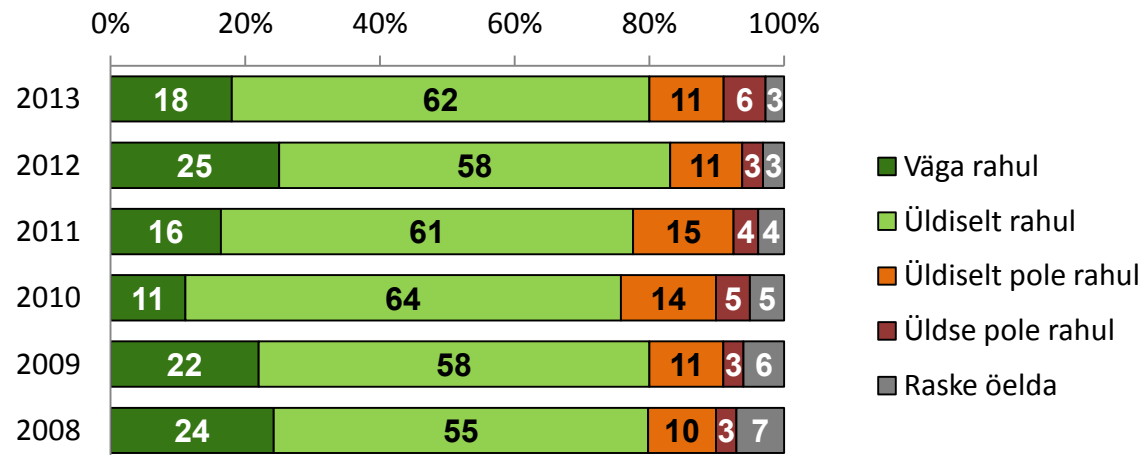

Perearstisüsteem

- **Perearstisüsteemiga**, mis võimaldab mistahes terviseprobleemiga pöörduda perearsti juurde, on rahul **80%** Eesti elanikest.
- Rahul on oma praeguse **perearstiga 86%** ja **pereõega 93%** kunagi arsti/õega kokku puutunutest.
- Perearsti valikul peetakse valdavalt määravaks teguriks kas elukohalähedast asukohta (29%), arsti kompetentsust (23%) või tuttavalt kuuldud soovitusi arsti kohta (22%).

Kuivõrd Te olete rahul perearstisüsteemiga, mis võimaldab mistahes terviseprobleemiga pöörduda perearsti poole?

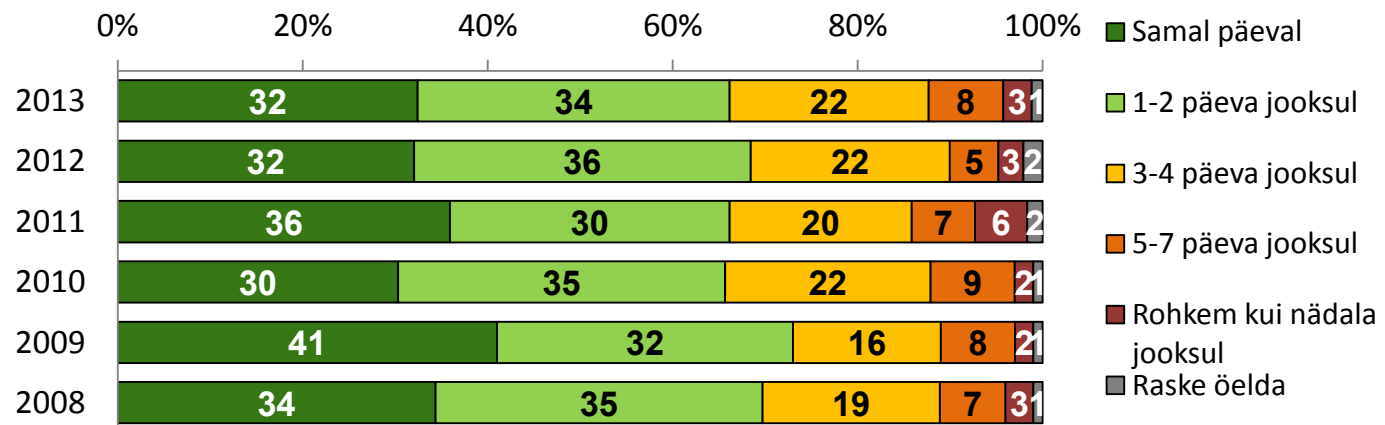

Perearsti kättesaadavus

- Aasta jooksul perearsti külastanutest (viimase korra põhjal):
 - 85% sai registreerimisel vastuvõtule **soovitud aja**;
 - 66% pääses oma perearsti vastuvõtule kahe päeva jooksul, sh 32% samal päeval
- Elanikest:
 - 89% saab vajadusel oma perearstilt või pereõelt nõu küsida **telefoni** teel ning 7% **e-posti** teel;
 - 25% peab oluliseks, et perearst võtaks vähemalt ühel korral nädalas vastu ka **pärast kella kuut** õhtul, ligi 2% sooviksid, et seda teeks pereõde ning 15% vastajatest sooviks sellist võimalust hoolimata sellest, kas vastu võtab perearst või pereõde.

Kui ruttu Te alates registreerimisest pääsesite viimasel külastusel oma perearsti vastuvõtule?

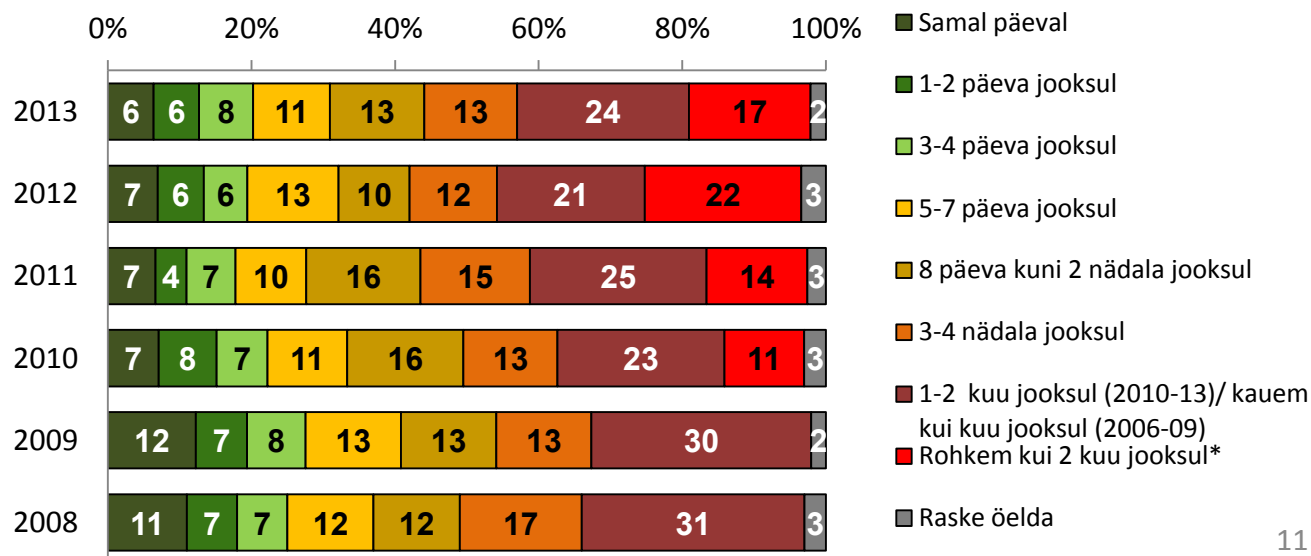

Eriarsti kättesaadavus

- Pooled aasta jooksul perearsti külastanud vastajaist on saanud selle perioodi vältel **perearstilt suunamise** eriarsti vastuvõtule, sh 28% perearsti initsiatiivil ja 22% patsiendi soovil või nõudmisel.
- Registreerides eriarsti vastuvõtule, valib ligi neljandik vastajaid arsti, kelle juures on nad varem käinud. 1/5 vastajaist lähtub eriarsti valikul perearsti soovitusel.
- Aasta jooksul eriarsti külastanutest (viimase korra põhjal):
 - 58% sai registreerimisel vastuvõtule **soovitud aja**;
 - 31% pääses eriarsti vastuvõtule nädala jooksul pärast registreerimist, samas 41% pidid ootama rohkem kui kuu;
 - 35% on kogenud olukorda, kus teda ei registreeritud kohe eriarsti järjekorda, sest registreerima hakati alles **teatud kuu- või nädalapäevast**.

Kui ruttu alates registreerimisest pääsesite viimasel külastusel eriarsti vastuvõtule?

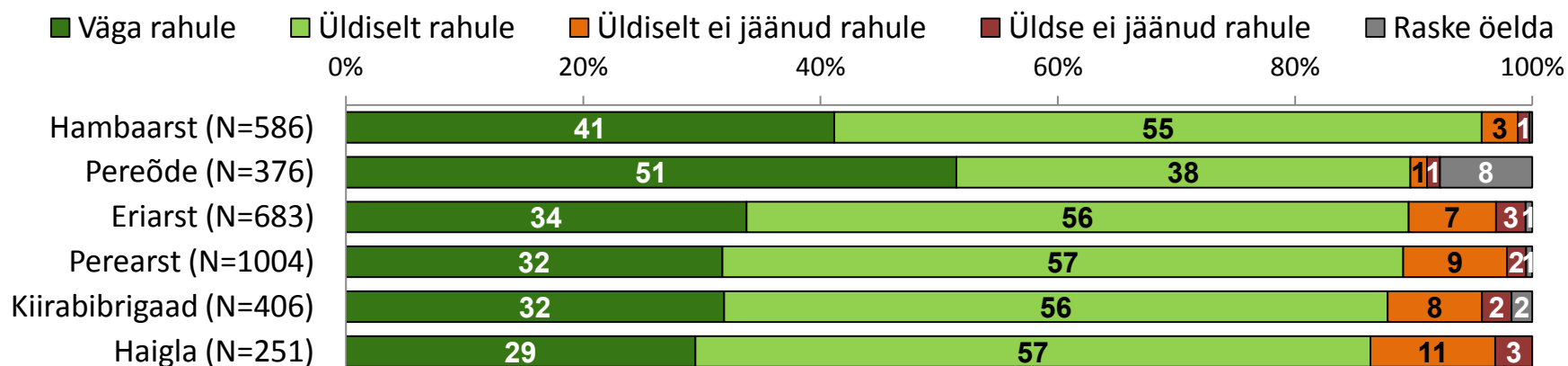

Rahulolu tervishoiutöötajatega

- Valdav enamik tervishoiutöötajatega kokku puutunud inimestest on oma viimase kokkupuutega **rahule jäänud**.
- Hambaarsti ja eriarstiga rahul olijate osakaal on viimastel aastatel püsinud küllaltki stabiilsena, jäädes hambaarsti puhul vahemikku 93-96% ja eriarsti puhul vahemikku 87-90%. Rahulolu perearsti ja kiirabiga on aastail 2008-2013 olnud kõikuva iseloomuga, jäädes perearsti puhul vahemikku 86-92%, kiirabi puhul vahemikku 85-91%.
- Rahulolematud vastajad toovad sagedaste probleemidena välja arsti ükskõikset või ebameeldivat suhtumist ja vähest kompetentsust.

Mõeldes viimasele korrale, siis kuivõrd rahule Te selle arsti või tervishoiutöötajaga jäite?

Ootused tervishoiu rahastamisele

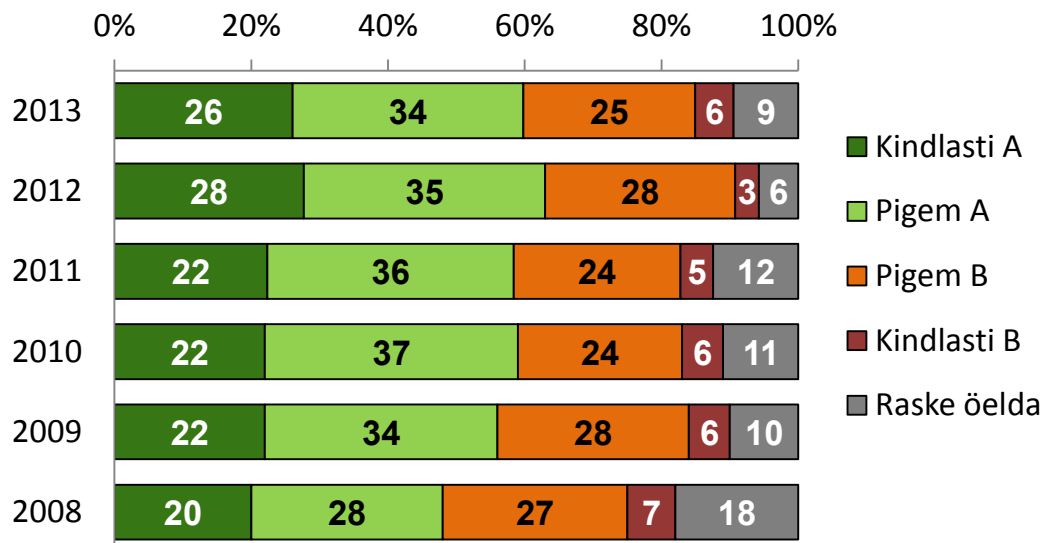

- 60% elanikest eelistaks, et ravikindlustusest **rahastataks kõiki raviteenuseid**, isegi kui ravijärjekorrad võivad olla kohati väga pikad.
- Valmisolek ravi eest maksta, et inimene ise või tema pereliige saaks väljaspool üldist järjekorda kiiremini arstiabi:
 - Kuni 10 euro piires oleks nõus ise panustama 33% elanikest, 11-50 eurot 29% ja üle 50 euro 9% elanikest.
 - Ligi neljandik (23%) vastanuist ei oleks nõus ise üldse maksma.

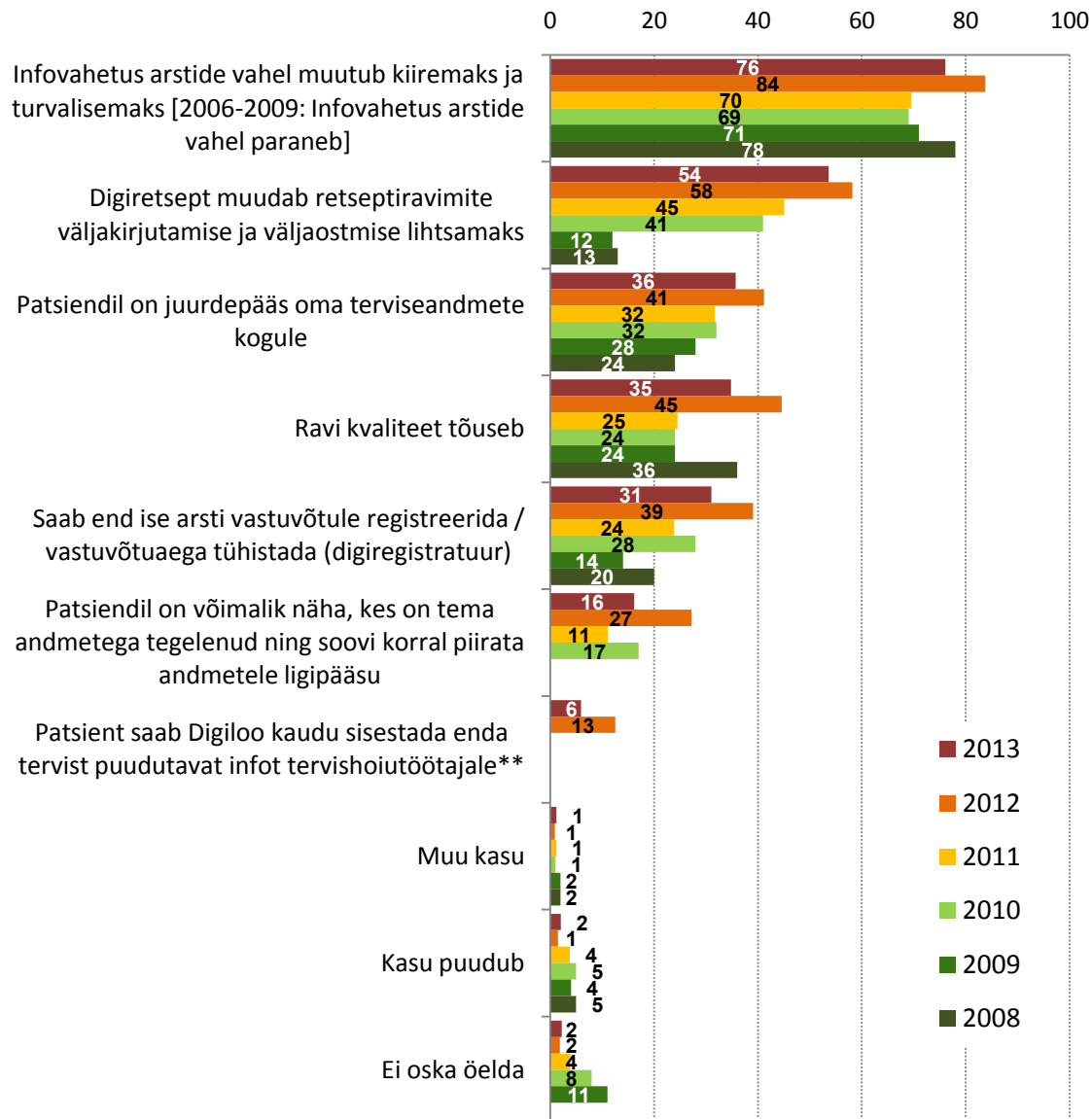
Kumba võimalust Te eelistate?

A - Ravikindlustusest rahastatakse kõiki raviteenuseid, kuid ravijärjekorrad võivad olla kohati väga pikad.

B - Ravikindlustusest rahastatakse ainult piiratud hulka raviteenuseid ja ravijärjekordi praktiliselt pole või need on väga lühikesed.

DIGITAALNE TERVISELUGU: teadlikkus ja vajalikkus

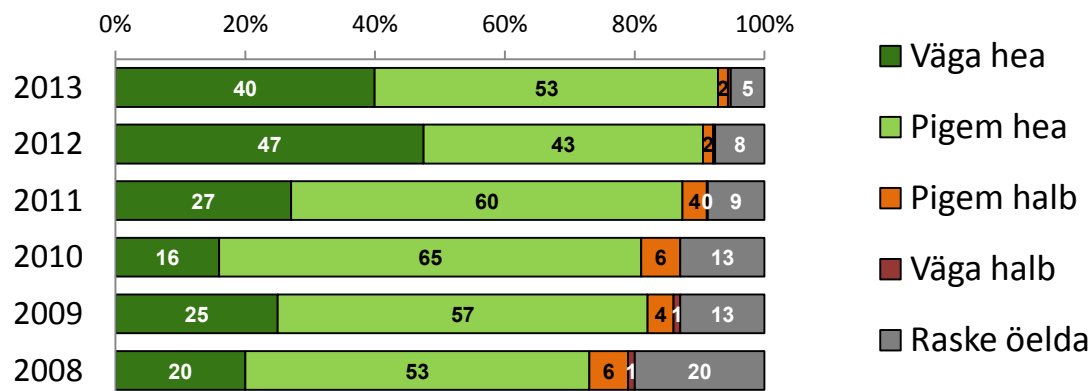
- Tervise infosüsteemi ehk Digiloo käivitumisest on kuulnud järjest rohkem inimesi – tänavu **66%**.
- 93% Digiloo käivitumisest kuulnud vastajaist peavad seda vajalikuks.
- Patsiendiportaali olemasolust on **teadlik 28%** elanikest. Teadlikest vastajatest iga kolmas (32%) on portaali ise **külasthanud**.
- 85% elanike arvates peaksid **ravijärjekorrad** erinevates raviasutustes ja erinevate arstide juurde olema **internetis näha**.

RAVIMID: hinnangud ravimikorraldusele ja digiretseptile

- Viimase aasta jooksul on retseptiravimeid ostnud **65%** elanikest.
- Praegust retseptiravimite väljakirjutamise ja apteekidest väljaostmise **korraldust tervikuna** peab heaks 93% inimestest (varem 73-91%).
- Viimase 12 kuu jooksul retseptiravimeid ostnutest hindas suisa 97% praegust retseptiravimite väljakirjutamise ja väljaostmise korraldust kas väga heaks või pigem heaks.
- Enamik elanikke (87%) jäi viimasel korral digiretseptiga ravimi väljaostmisel digiretsepti kasutamisele rahule.

Kuivõrd hea on Teie hinnangul praegune retseptiravimite väljakirjutamise ja apteekidest väljaostmise korraldus tervikuna?

Lisainfo

Saar Poll OÜ

Endla 4, 10142 Tallinn, Eesti

Tel: 6 311 302

E-post: infosaar@saarpoll.ee

www.saarpoll.ee

